

Asia: VN/19831/2023

Työrauhalainsäädännön kehittäminen - luonnos hallituksen esitykseksi työehtosopimuslain, työriitojen sovittelusta annetun lain sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta

Yleiset huomiot

Yleiset huomionne esityksestä

Kirkon alat ry:n toimintakentässä työtaistelujen merkitys on perinteisesti ollut lähes olematon. Sen lisäksi, että liiton jäsenistön työtaisteluvalmius on melko vähäistä, on työtaisteluintoa hillinnyt myös nykyisenkin lainsäädännön asettamat rajoitukset viranhaltijoiden työtaisteluille. Mahdollisessa lakossa ollessaankin kirkon viranhaltija on nykyisenkin lain mukaan velvollinen tekemään useita laissa määriteltyjä työtehtäviä.

Vaikka työtaisteluoikeudella ei Kirkon alat ry:n omassa neuvottelutoiminnassa ole ollut konkreettisesti toteutuneiden työtaisteluiden perusteella suurta merkitystä, on työtaisteluoikeuden olemassaolo kuitenkin tärkeä ja olennainen oikeus neuvottelujen uskottavuuden kannalta. Palkkaneuvottelut ilman mahdollisuutta tarvittaessa puolustaa omia vaatimuksiaan ja oikeuksiaan ovat verrattavissa kerjäämiseen ja toisen osapuolen armeliaisuuden varassa olemiseen.

Työryhmän mietinnössä ei ole otettu riittävästi huomioon, että työtaisteluoikeus on perustuslaissa turvattu perusoikeus ja myös useissa Suomea sitovissa kansainvälisissä velvoitteissa on työtaisteluoikeutta turvaavia määräyksiä. Mietinnössä ei ole tehty punnintaa eri perusoikeuksien välillä eikä esitetty riittäviä perusteita perusoikeuden rajoittamisen yhteiskunnallisista perusteista.

Työryhmän mietintö on muutoinkin monilta osin puutteellisesti ja jopa hätäisesti valmisteltu eikä täytä perusteelliselle lainvalmistelulle asetettavia laatuvaatimuksia.

Nykytilan ja sen arviointi

1 luku - Asian tausta ja valmistelu

2 luku - Nykytila ja sen arviointi

Työryhmän mietintö on valmisteltu kovassa aikapaineessa, mikä valitettavasti näkyy sen laadussa. Vaihtoehtoisia keinoja esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi ei ole mietinnössä käsitelty juuri lainkaan. Lakiehdotusten kolmikantainen valmistelu on ollut ainoastaan näennäistä.

Ihmetystä herättää, että työryhmä on kuullut valmistelussa myös Kirkon työmarkkinalaitosta, vaikka evankelis-luterilaisen kirkon piirissä ei ole vuosikymmeniin ollut minkäänlaisia työtaisteluita.

Yleisperustelut - luvut 3-6

3 luku - Tavoitteet

4 luku - Ehdotukset ja niiden vaikutukset

5 luku - Muut toteuttamisvaihtoehdot

Mietinnössä esitetyt tavoitteet ovat sinällään tärkeitä ja kannatettavia. Mietinnössä ne on kuitenkin tuotu esiin hyvin yksipuolisesti. Tavoitteena tulisi olla myös perusoikeuksien kunnioittaminen sekä niiden käytön rajoittaminen vain sellaisilla perusteilla, jotka perustuvat Suomea sitoviin kansainvälisioikeudellisiin velvoitteisiin. Kansalaisten perusoikeuksien turvaamisen tulisi olla yhtenä tavoitteena kaikessa julkisen vallan käytössä.

Mietinnössä esitettyihin taloudellisiin tavoitteisiin sekä työmarkkinoiden työrauhan edistämiseen olisi voitu päästä myös muilla ns. pehmeämmillä ja kansalaisten perusoikeuksiin vähemmän vaikuttavilla keinoilla. Työrauhan säilyminen työmarkkinoilla edellyttää molemminpuolista luottamusta, mitä mietinnössä esitetyt keskeiset ehdotukset eivät ainakaan lisää, vaan pikemminkin päinvastoin.

Jopa mietinnössäkin on arvioitu, ettei ehdotuksilla ole juurikaan taloudellisia vaikutuksia, mistä herää kysymys, miksi uudistuksia ylipäänsä on lähdetty valmistelemaan. Pelkästään yhden työmarkkinaosapuolen esittämien ideologisten perusteiden vuoksi ei ole perusteltua rikkoo tähän asti kohtuullisesti toiminutta työmarkkinajärjestelmää.

Vaihtoehtoja esityksen mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi olisi tullut tämän takia käsitellä työryhmässä laajemmin.

8 a § [myötätuntotyötaistelun rajoitukset]

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

8 b § [Poliittiseen päätöksentekoon kohdistuva työtaistelu]

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

9 § [Hyvityssakko]

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

10 § [Hyvityssakkoon tuomitseminen]

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Lakiin lisättävät otsikoinnit

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

1 § Lain tarkoitus ja soveltamisala

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

7 § Ilmoitus työnseisauksesta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

8 a § Myötätuntotyötaistelun rajoitukset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

8 b § Poliittiseen päätöksentekoon kohdistuva työtaistelu

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

8 c § Työtaisteluoikeus virkasuhteessa

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

18 a § Hyvitys

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

18 b § Hyvityksen rahamäärän tarkistaminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

3 luvun 6 § Laittomaksi julistetun työnseisauksen jatkaminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Esitys, jonka mukaan yksittäiselle työntekijälle voitaisiin määrätä henkilökohtainen 200 euron suuruinen hyvitysseuraamus, jos tämä jatkaa sellaista työtaistelua, jonka tuomioistuin on katsonut lainvastaiseksi, on täysin uusi piirre suomalaisessa työmarkkinajärjestelmässä. Työtaistelut ovat perinteisesti olleet ammattiliittojen kollektiiviseen voimannäyttöön perustuvia tapahtumia, joissa vastuu niiden järjestämisestä on ollut liitoilla.

Mietinnössä on työntekijälle henkilökohtaisesti määrättävän hyvitysseuraamuksen osalta useita palkansaajan oikeusturvaan olennaisesti liittyviä puutteita muun muassa muutoksenhakumahdollisuuden osalta. Muiltakin osin työryhmän mietintö on puutteellisesti ja jopa hätäisesti valmisteltu eikä täytä perusteelliselle lainvalmistelulle asetettavia laatuvaatimuksia.

4 luvun 9 § Laittomaksi julistetun työnseisauksen jatkaminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Aaltonen Paula
Kirkon alat ry

Pietinen Pekka
Kirkon alat ry